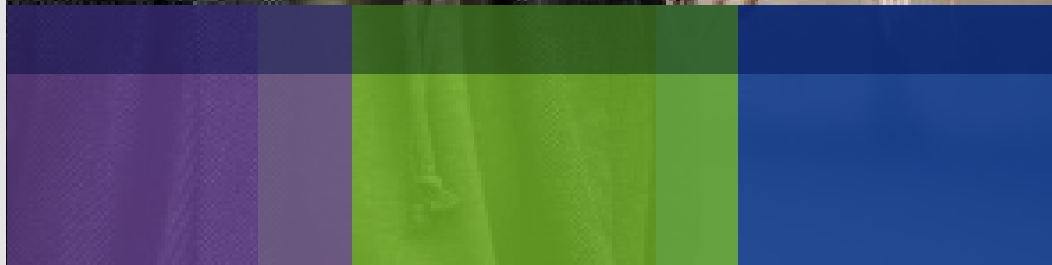

Psychiatrische zorg in de wijk

*Opmerking vooraf:
In de folder wordt voor de leesbaarheid de hij-vorm gebruikt. Daar waar 'hij' staat kunt u ook 'zij' lezen. Met de term 'familie' bedoelen we in de folder tevens: de partner, kinderen, broers, zussen of naastbetrokkenen.*

FACT Psychiatrische zorg in de wijk

Psychiatrische zorg in de wijk

Leven met een ernstige psychiatrische aandoening, bijvoorbeeld een psychose is niet gemakkelijk.

Het veroorzaakt veel lijden en kan het dagelijks leven aanzienlijk verstoren.

Deze folder is bedoeld voor mensen die deze problemen van dichtbij kennen, bij zichzelf of hun familieleden.

Werken of naar school gaan, contact leggen en onderhouden, regelmaat en het hebben van een zinvolle daginvulling geven mensen houvast. Juist deze zaken lukken vaak niet meer bij mensen met een ernstige psychiatrische aandoening. Het dagelijkse leven is moeilijk en verschillende problemen doen zich tegelijkertijd voor (last van de ziekte maar ook problemen met relaties, huisvesting, financiën, daginvulling, verslaving, criminaliteit, eenzaamheid, isolement).

U begrijpt dat voor behandeling en begeleiding van mensen met dergelijke problemen geen standaard aanpak bestaat. Deze mensen hebben op maat gesneden hulp nodig. Soms langdurig of blijvend. Onze gespecialiseerde hulpverleners van de FACT teams ondersteunen en helpen bij het oplossen van problemen of zorgen ervoor dat de problemen niet groter worden.

Al onze FACT-teams zijn CCAF gecertificeerd.

Het CCAF certificeert teams die modelgetrouw zorg bieden aan mensen met ernstige psychiatrische problemen.

www.ccaf.nl

CCAF

De FACT-teams werken o.a. volgens de FACT werkwijze

FACT staat voor Flexibel Assertive Community Treatment:

- Flexibel: flexibel in intensiteit, vaak als het nodig is en minder als het goed gaat
- Assertive: directe en actief op contact gerichte benadering van de cliënt; de cliënt is binnen een team bij alle teamleden bekend.
- Community (gemeenschap/ maatschappij): de hulp wordt - in principe - thuis of op een andere plek buiten de gevestigde GGz voorziening aangeboden. Daarbij wordt nauwgezet afgestemd met de andere voorzieningen die in de buurt beschikbaar zijn. De omgeving van de cliënt (van direct betrokkenen tot maatschappelijk netwerk) wordt actief bij de behandeling betrokken
- Treatment: binnen het team kan de cliënt bijna alle zorg vinden die nodig is. De inhoud en frequentie hiervan kan in de tijd sterk variëren. Doordat er veel contact is met de cliënten kunnen klinische opnames vaak worden voorkomen. Als er een klinische opname nodig is, dan is die doorgaans kort en gepland.
Flexibel Assertive Community Treatment is een werkwijze; een manier om te zorgen dat het hele scala aan zorg dat nodig is, zo snel mogelijk bij de cliënt terecht komt.

Het FACT model is goed omschreven in het Handboek FACT. Het is inmiddels breed geïmplementeerd in binnen- en buitenland en de methodiek is daarmee hét model geworden om de zorg voor alle mensen met een ernstig psychiatrische aandoening te organiseren. Met behulp van deze methodiek wordt aan mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA) zorg én behandeling in de eigen omgeving verleend. De FACT-teams bieden een geïntegreerd aanbod van medische en sociale interventies. Hierdoor kunnen ook ernstig ontregelde psychiatrische cliënten zelfstandig in de wijk wonen.

Hoe gaan we te werk

De tijd dat psychiatrische cliënten hun leven lang in een kliniek verbleven, ligt achter ons. Uit ervaring is gebleken dat behandelen en begeleiden in de woonomgeving van de cliënt een gunstig effect heeft op het verloop van de ziekte. Daarom werkt Mondriaan met teams in de wijk.

Een FACT-team bestaat uit hulpverleners die elk op een ander gebied deskundig zijn zoals de (sociaal psychiatrisch) verpleegkundige, woonbegeleider, maatschappelijk werkende, sociaal maatschappelijke dienstverlener, psychiater, psycholoog, verslavingsdeskundige, trajectbegeleider en ervaringswerker. Zij werken dagelijks in de wijk. Als het nodig is, gebeurt dit samen met andere instanties in de wijk, bijvoorbeeld met de huisarts of met andere maatschappelijke organisaties zoals de woningcoöperatie of de gemeente.

Nader kennismaken

Na verwijzing van de huisarts, of een andere specialist komt u in contact met het FACT-team voor behandeling of begeleiding. Het team wil eerst nader met u en/of uw naast betrokkenen kennismaken. Daarvoor wordt u schriftelijk of telefonisch uitgenodigd. Het eerste gesprek vindt op het kantoor van het FACT-team plaats of bij u thuis.

Tijdens deze kennismaking (intake) proberen de psychiater en andere behandelaren uit het team samen met u een goed beeld te krijgen van uw situatie; de problemen die er zijn, de wensen die u hebt en de behoefte aan zorg of begeleiding die nodig is. Er wordt gekeken naar de herkomst van de klachten, de omstandigheden waaronder deze zich voordoen, uw situatie thuis, op het werk, in de buurt enzovoort. Ook maken we u duidelijk wat u van het team mag verwachten.

Psychiatrisch onderzoek is vast onderdeel van de intakeprocedure. Ook kan lichamelijk onderzoek, bloed-of urineonderzoek, evenals psychologisch onderzoek nodig zijn. De totale intake kan enkele weken duren. Aan de hand van de informatie uit gesprekken en de onderzoeksuitslagen maakt de behandelaar een voorstel voor een behandelplan. Dit bespreekt hij met u. Mocht u niet in aanmerking komen voor behandeling door het FACT-team, dan volgt doorverwijzing naar beter passende zorg of terug naar de huisarts.

Tijdens de kennismaking probeert het FACT-team samen met u een goed beeld te krijgen van uw situatie.

Behandelplan

In het behandelplan wordt uitgebreid ingegaan op de behandeling. Hierin staat onder andere:

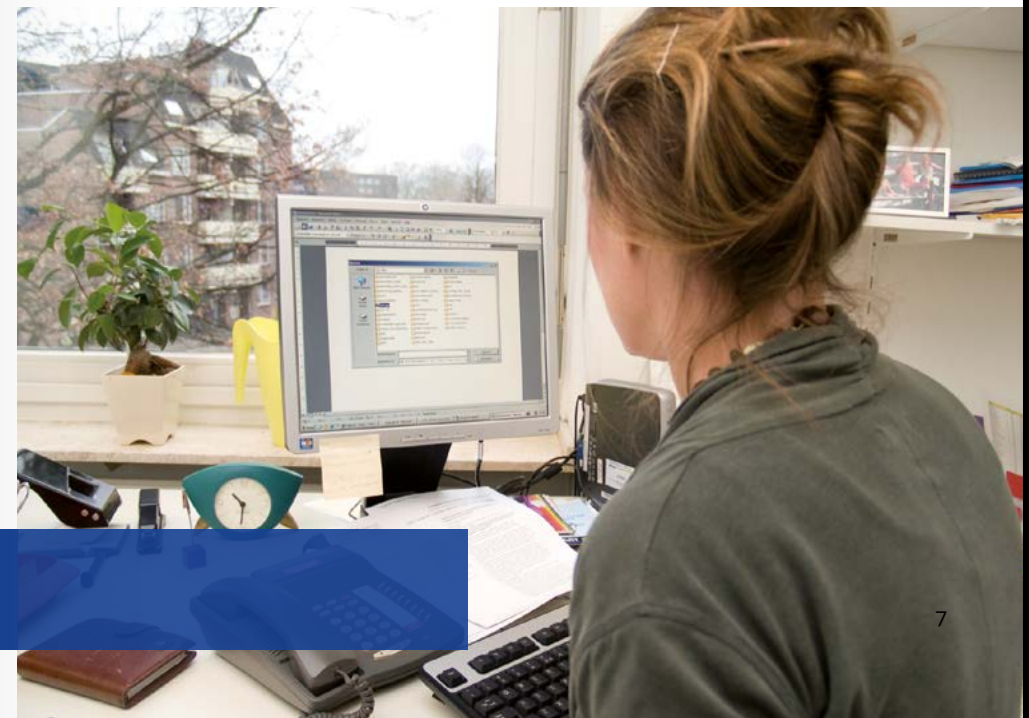
- uw hulpvraag en diagnose;
- uw behandeldoelen en de vaardigheden die u heeft om deze doelen te bereiken;
- de medicatie;
- de zorg, die het FACT-team voorstelt en welke medewerkers daaraan meewerken;
- er wordt voorgesteld hoe lang de de behandeling en begeleiding kan duren;
- wat u van zorg kunt verwachten (resultaat);

Op deze behandelovereenkomst zijn de Algemene leveringsvoorwaarden geestelijke gezondheidszorg van toepassing. Deze voorwaarden zijn van toepassing op zowel kortdurende ambulante zorg en verblijf op grond van de Zorgverzekeringswet als op langdurende zorg en verblijf op basis van de Wlz en WMO. Deze leveringsvoorwaarden zijn te vinden in een aparte folder of op de website van Mondriaan www.mondriaan.eu

Volgens plan

In het behandelplan staan de zorgbehoeften, wensen en doelen beschreven op het gebied van behandelen, begeleiden, wonen, dag invullen of werken. Ook staat aangegeven op welke manier u dit samen met de behandelaren gaat bereiken. Daarnaast worden de afspraken beschreven, waaraan zowel de behandelaar als de cliënt zich gedurende de behandeling zullen houden. Van tijd tot tijd wordt bekeken of alles volgens plan verloopt (evaluatie). Op die manier werkt u samen met de behandelaren naar een punt toe (doel) dat van tevoren samen is vastgesteld. Een voorbeeld van een

doel is het herstellen van het dag- en nachtritme, het vinden en behouden van zinvolle daginvulling of het herstellen van contact met de familie. Een belangrijk onderdeel van de behandeling is het leren herkennen van signalen die een mogelijke terugval aankondigen. In de behandeling wordt u erin getraind dit op tijd te herkennen en hoe u er mee kunt omgaan. Dit wordt vastgelegd in het signaleringsplan. Hoe lang een behandeling/begeleiding duurt, hangt af van uw persoonlijke situatie.

Een goed voorbeeld van een doel is het vinden en behouden van zinvolle daginvulling, zoals deelname aan een cursus sociale vaardigheden, de Liberman module 'Omgaan met vrije tijd' of werken op een zorgboerderij

Van start

Gesprekken zijn vaak onderdeel van een behandeling. Door te praten krijgt u meer inzicht in uw klachten en zoekt u samen met uw behandelaar naar manieren om te kunnen omgaan met uw problemen. Deze gesprekken (therapie) kunnen individueel of in groepsverband plaatsvinden. Het kan zijn dat u daarnaast ook medicijnen krijgt om uw klachten te verminderen.

Als het niet lukt om alle dagelijkse dingen te regelen, kan het FACT-team u daarbij ondersteunen. Dit om te voorkomen dat u, door bijvoorbeeld stress of een ongeregeld leven, een terugval krijgt. Ondersteunen kan op velerlei gebied. U kunt daarbij denken aan hulp bij het vinden van een dagritme (opstaan, iets ondernemen, contact leggen) of bij andere zaken die u moeilijk vindt. Zoals bijvoorbeeld invullen van formulieren of ondersteunen bij het vinden van het regelen van woonruimte of financiën kan één van die dingen zijn. Het FACT-team let erop dat ze u alleen op die punten ondersteunt die u zelf niet voor elkaar krijgt.

Het kan gebeuren dat u ondanks alles toch een terugval of crisis krijgt. Als dat zo is, bekijkt het FACT-team samen met u hoe u zo goed mogelijk door deze periode heen kunt komen. Op die manier zoekt het team naar oplossingen om een opname in de kliniek uit te stellen of te voorkómen.

Ook probeert het team om deze periode zo min mogelijk belastend te laten zijn voor uw familie.

Samenwerking en het niet verschijnen op de afspraak (No show)

Het FACT team werkt op basis van vertrouwen, gelijkwaardigheid en respectvolle onderlinge samenwerking, waarbij alle betrokkenen een eigen verantwoordelijkheid hebben om de behandeling te doen slagen. Daarbij wordt van iedereen motivatie, inzet en medewerking gevraagd. We gaan er van uit dat als er afspraken worden gemaakt, die ook worden nagekomen. Het kan echter voorkomen dat u een afspraak moet verzetten. Wij verwachten dan van u dat u op tijd -ten minste 24 uur vóór de afspraak- contact met ons opneemt om af te zeggen en een nieuwe afspraak te maken. U kunt hiervoor altijd contact opnemen met het secretariaat via 088 506 93 11 voor Maastricht en voor Parkstad via 088 506 74 90. Wanneer u op tijd afzegt kunnen wij nog ruimte maken voor iemand anders.

Samenstelling FACT-team

In een FACT-team werken verschillende hulpverleners nauw met elkaar samen: psychiater/arts, psycholoog, verpleegkundig specialist, maatschappelijk werker, (sociaal-) psychiatrisch verpleegkundigen, verslavingsdeskundigen, casemanagers en ervaringsdeskundigen, arbeidsconsulenten en woonbegeleiders. Zij kunnen tegelijk of afwisselend bij uw behandeling en begeleiding betrokken zijn.

Eén van deze hulpverleners is uw casemanager. Tijdens de hele behandeling/begeleiding is de casemanager de vaste contactpersoon voor zowel de cliënt als de familie. Hij stemt de zorg en begeleiding op elkaar af en houdt de voortgang van de behandeling in de gaten. Als de cliënt tijdelijk wordt opgenomen in de kliniek, blijft de casemanager verantwoordelijk voor de behandeling en aanspreekpunt voor cliënt, familie en afdeling.

Veiligheidsaspecten en respectvol met elkaar omgaan

Samenwerking kan alleen succesvol zijn wanneer zij in alle veiligheid kan plaatsvinden. Fysieke dan wel verbale agressie in de richting van hulpverleners of andere medewerkers van Mondriaan kan niet worden geaccepteerd. Het kan leiden tot het afbreken van de behandelrelatie en er wordt aangifte gedaan. Ook intimiderend en respectloos gedrag en/of het herhaaldelijk niet verschijnen op afspraken, verdragen zich niet met een respectvolle samenwerkingsrelatie. Mocht u zich zelf niet veilig voelen of u geïntimideerd voelen in uw contact met onze hulpverleners, dan kunt u zich wenden tot de klachtenfunctionaris (zie elders in deze folder). Ook is er de mogelijkheid contact op te nemen met de patiënten vertrouwenspersoon PVP. U kunt er van uit gaan dat uw klacht serieus genomen wordt.

Als opname noodzakelijk is

Mocht opname in de kliniek nodig zijn dan bereid het FACT-team dit (samen met u) voor. In de kliniek verblijft u op een afdeling waar 24 uur per dag begeleiding aanwezig is. Het team blijft gedurende de opnametijd in contact met u. De casemanager blijft verantwoordelijk voor de behandeling en is aanspreekpunt voor cliënt, familie en afdeling. Er is overleg over de voortgang van de behandeling en de terugkeer naar huis wordt goed met u voorbereid. Eenmaal thuis, zorgt het FACT-team dat de zorg die nodig is goed op elkaar wordt afgestemd.

Een zinvolle daginvulling

Dagbesteding is een belangrijk onderdeel van de behandeling. Een zinvolle daginvulling geeft mensen houvast en voldoening. Mondriaan biedt verschillende mogelijkheden. Er zijn meerdere ontmoetingscentra in Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Maastricht. Daar kunt u terecht voor een praatje, een kop koffie, om de krant te lezen of deel te nemen aan activiteiten en trainingen.

Wilt u liever een aantal uren per dag werken binnen een beschutte werkplek, dan kunt u terecht bij een van de werkplaatsen, de tuinafdeling of zorgboerderij van Mondriaan. Uw casemanager kan u hierover meer informatie geven.

Zinvolle dagbesteding is een belangrijk onderdeel van de behandeling. Het geeft mensen houvast en voldoening.

Als u behoefte heeft aan begeleiding bij het vinden van een zinvolle dagbesteding, dan kunt u via de casemanager contact opnemen met een trajectbegeleider. Hij kijkt samen met u welke mogelijkheden er voor u zijn. Dat kan een zelf gekozen activiteit zijn, een opleiding of (onbetaald) werk binnen of buiten Mondriaan. Belangrijk blijft dat datgene wat u doet zinvol is en helpt bij de vermindering van uw klachten.

Het dossier

Van elke cliënt wordt een elektronisch dossier samengesteld. Daarin staan de persoonsgegevens, de klachten en problemen en het behandelplan.

Elke behandelaar die betrokken is bij de behandeling en begeleiding kan in het elektronisch dossier informatie opzoeken die hij nodig heeft. Dat voorkomt dat u meerdere malen hetzelfde verhaal moet vertellen. Ook noteert elke behandelaar nieuwe informatie of afspraken in het elektronisch dossier. Op deze manier weten de behandelaren van elkaar wat ze doen en hoe het gaat met de behandeling en begeleiding.

Behandelaren die toegang hebben tot het elektronisch dossier houden zich aan de wettelijke regels die zijn vastgesteld over privacy.

Wilt u meer weten over privacy of het recht om het dossier te mogen inzien, vraag dan aan uw casemanager de folder 'Inzage in uw medisch dossier'.

Welke rechten heeft u in relatie tot uw dossier:

- Recht op inzage
- Recht op een kopie
- Recht op verbetering
- Recht op aanvulling
- Recht op verwijdering
- Recht op afscherming van gegevens

Het FACT-team gaat samen met u op zoek naar mogelijkheden om uw leven naar tevredenheid in te richten.

Met elkaar

Het kan zijn dat uw familie een belangrijke steun en toeverlaat voor u is. Door hun ondersteuning kunt u thuis of in de buurt (blijven) wonen. Het belang om familie bij de behandeling of begeleiding te betrekken, wordt door Mondriaan onderkend.

Goede samenwerking tussen familie, cliënt en behandelaar heeft een positief effect op de behandeling. Het FACT-team kan u beter begeleiden als de familie geïnformeerd is en actief betrokken wordt bij de behandeling.

Als de familie vragen, problemen of zorgen heeft, kan zij terecht bij het FACT-team en rekenen op begeleiding, informatie en advies. Het FACT-team kan de familie ook in contact brengen met lotgenotengroepen en attenderen op themabijeenkomsten en cursussen.

Contactpersoon Familieraad
Jacintha Geerkens
T 06 12 28 43 67
T secretariaat 088 506 63 13
E familieraad@mondriaan.eu

Een eigen plek

Als het niet lukt om zelfstandig te (blijven) wonen dan is een beschermde woonvorm in de regio misschien een betere oplossing voor u. Voor meer informatie over beschermd wonen kunt u terecht bij uw casemanager. Het Fact-team blijft ook in uw nieuwe woonsituatie in contact met u én het aanspreekpunt voor de familie.

Bereikbaarheid

Tijdens kantooruren

Regio Parkstad

Meezenbroekerweg 1
Secretariaat FACT-teams
6412 VK Heerlen
088 506 04 90

Regio Maastricht

Vijverdalseweg 1
Secretariaat FACT-teams
6226 NB Maastricht
088 506 93 11

Buiten kantooruren

In het weekend, 's avonds en
's nachts kunt u bij crisis contact
opnemen met het algemene nummer
van Mondriaan: 088 506 62 62

Meer informatie

Of kijk op de website:

www.mondriaan.eu.

Belangrijke websites:

www.ypsilon.nl
www.anoiksis.nl
www.psychoseplein.nl
www.kiesbeter.nl/GGZ
www.stichtingpandora.nl

Cliëntenraad Volwassenenzorg

De medezeggenschap van patiënten is geborgd in de cliëntenraad en behandelt de gemeenschappelijke belangen van patiënten/cliënten en praat als inspraak- en medezeggenschapsorgaan mee over het beleid van Mondriaan.

Voor de bereikbaarheid van de cliëntenraad zie: 'Contactgegevens' op pagina 19 van deze folder.

Niet tevreden? Vertel het ons!

Onze medewerkers staan open voor uw wensen en kritiek. Zij horen daarom graag als eerste als u iets verbeterd wilt zien. Het helpt vaak al door er gewoon over te praten. Mocht u liever, om welke reden dan ook, met iemand anders praten dan kunt u contact opnemen met de klachtenfunctionaris van Mondriaan. Tevens werkt Mondriaan met vertrouwenspersonen voor patiënten/cliënten (PVP) en een Familie-vertrouwenspersoon. Alle informatie over dit onderwerp vindt u in de informatiefolder.

Privacyregeling

Mondriaan gaat zorgvuldig om met de gegevens van patiënten/cliënten. Medewerkers hebben een beroepsgeheim. Er wordt zonder uw schriftelijke toestemming geen informatie aan derden verstrekt of gevraagd. Binnen Mondriaan geldt een privacyreglement. U kunt dit reglement vragen aan uw behandelaar/hulpverlener.

Contactgegevens FACTteams

Regio Parkstad

Meezenbroekerweg 1
Secretariaat FACT-teams
6412 VK Heerlen
088 506 04 90

Regio Maastricht

Vijverdalseweg 1
Secretariaat FACT-teams
6226 NB Maastricht
088 506 93 11

Contactgegevens

Klachtenfunctionarissen

Mondriaan Volwassenenzorg

Tijdens kantooruren bereikbaar op:
T 06 51 32 73 62

Patiëntenvertrouwenspersoon Heerlen

J.F. Kennedylaan 301
6419 XZ Heerlen
T 088 506 62 91
(ma. t/m do. van 9.00 tot 16.00 uur)

Patiëntenvertrouwenspersoon Maastricht

Vijverdalseweg 1,
6226NB Maastricht
T 088 506 92 68
(ma. t/m do. van 9.00 tot 16.00 uur)

Helpdesk Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon

Helpdesk 0900 444 88 88
(10 ct. per minuut)

Familievertrouwenspersoon

Rine Palsma, tijdens kantooruren:
M 06 504 01 333
E r.palsma@lsfvp.nl

Landelijke hulplijn voor familieleden:

0900 333 22 22 (10ct./min.)
W www.lsfvp.nl

Clëntenraad Volwassenenzorg

Postbus 4436
6401 CX Heerlen
T 088 506 62 99
(ma. t/m vrij. van 9.00 tot 17.00 uur)
E Clientenraad.volwassenen@mondriaan.eu

Over Mondriaan

Mondriaan is een instelling voor geestelijke gezondheidszorg in Limburg. Jaarlijks bieden we zorg aan duizenden mensen. We hebben speciale behandelingen voor kinderen, jeugdigen, volwassenen en ouderen met psychische of psychiatrische klachten en voor mensen met verslavingsproblematiek. Daarnaast biedt Mondriaan forensische psychiatrie. Onze belangrijkste taak is mensen te helpen die door psychische aandoeningen gedurende kortere of langere tijd belemmerd worden in hun welzijn en functioneren. Ons uitgangspunt daarbij is: thuis als dat kan, opgenomen als dat echt moet. Onze aanpak is oplossings- en samenwerkingsgericht en zoveel mogelijk op de persoon afgestemd. Mondriaan is één van de grotere werkgevers in Limburg. We zijn een erkend opleidingsinstituut voor psychiaters, psychologen en verpleegkundig specialisten. Opleiden en wetenschappelijk onderzoek staan in dienst van het continu verbeteren van onze zorg, op basis van de nieuwste inzichten. Op www.mondriaan.eu vindt u meer informatie.

Colofon

Tekst

Communicatie en lezerspanel
bestaande uit cliënten, familieleden,
professionals

Beeldmateriaal

Er wordt gebruik gemaakt van acteurs,
de foto's zijn in scene gezet.

Opmaak en drukwerk

Repro Mondriaan

Postbus 4436
6401 CX Heerlen
www.mondriaan.eu

© Mondriaan maart 2019